

Ivana – vzor pro studenty, hlavně tlumočníky

Je pro mne velkým potěšením napsat pár slov o profesorce Ivaně Čenkové, kterou znám více než 40 let, při příležitosti jejího významného životního jubilea. Učila mě na tehdejší Katedře překladatelství tlumočnictví – předchůdkyni nynějšího Ústavu translologie (ÚTRL), tenkrát ještě ne profesorka, a to konkrétně tlumočení – dokonce jsem našla i její podpis v indexu. Díky možnosti srovnání taky mohu říci, že podle mě je pořád stejná. Skromná, milá, přísná, profesionální, empatická, vždy ochotná pomoci, předávající své znalosti a zkušenosti, jak nejlépe umí. A umí.

Poté, co jsem Šporkův palác opustila, jsme se řadu let neviděly. Já se věnovala hlavně rodině, zatímco ona dále rozvíjela svou profesní i akademickou dráhu. A pak přišla sametová revoluce. Po revoluci a otevření hranic nastala velká poptávka po tlumočnicích a překladatelích a kolegové se začali i sdružovat. Ivana Čenková byla zakládající členkou Jednoty překladatelů a tlumočnicků (JTP) i Asociace konferenčních tlumočnicků (ASKOT). V obou organizacích působí dodnes. Je i členkou redakční rady časopisu ToP, který JTP vydává, a do kterého často přispívá, zejména recenzemi na nově vydávané články a publikace z oblasti tlumočení.

Postupem času jsem i já měla více času zapojit se do činnosti profesních organizací. Stala jsem se členkou Komory soudních tlumočnicků ČR (KST ČR) i členkou JTP. A po letech jsem se s Ivanou zase potkala. A potkávala jsem se s ní často, a to nejen na vzdělávacích akcích, konferencích, ale i při společenských příležitostech. Každoročně na Jeronýmových dnech, seminářích, konferencích, pravidelně v Olomouci na překladatelských a tlumočnických fórech TIFO, při různých projektech, především ImPLI – *Improving Police and Legal Interpreting*, který se týkal zejména tlumočení v trestních řízeních pro policii. Potkávaly jsme se i na večerech Obce překladatelů v kavárně divadla Na Prádle, na společenských večerech Komory. I na svatbě naší kolegyně, vynikající tlumočnice a pedagožky znakového jazyka Nadi Hynkové Dingové ve Ctěnicích.

Spolupráce s Ivanou je vždy bezvadná. Často jsem ji i žádala, aby pro Komoru vedla semináře, ať už na obecná témata, jako je etika tlumočení, nebo praktické tlumočnické kurzy v tlumočnických kabinách ÚTRL, a to především pro kolegy soudní tlumočnický, kteří neabsolvovali vysokoškolské vzdělání v tlumočnickém oboru, ale i pro ty, kteří si chtěli vylepšit techniku tlumočení, ať už se jednalo o simultánní tlumočení či konsektivní tlumočení (včetně notace).

Několikrát mě také pozvala na hodiny svých magisterských studentů, abych je seznámila s výkonem profese soudního překladatele a tlumočnicka, což je profese, jíž se věnuji od svého jmenování v roce 1993, byť převážně, a v posledních letech výlučně, právním překladům. Chtěla tak svým studentům co nejvíce přiblížit různé možnosti uplatnění tlumočnicků a překladatelů a umožnit jim vyslechnout si i postřehy z praxe.

Ivana Čenková byla velmi nápomocná i nám soudním tlumočnickům a překladatelům. Když jsme dlouhá léta usilovali o novelizaci zákona o soudních tlumočnicích, dodávala stanoviska pro zákonodárce a Ministerstvo spravedlnosti, pomáhala i vytvořit kreditní systém celoživotního vzdělávání pro soudní tlumočnický, který se Komora snažila, byť nakonec neúspěšně, prosadit.

Velké díky jí patří za angažování studentů, především studentek posledních ročníků, aby v kabinách tlumočili mezinárodní konferenci v roce 2012, kterou Komora pořádala.

Velmi nám tím pomohla, studentky měly možnost si dovednosti vyzkoušet v praxi a ona posoudit, co se naučily.

Sama jsem měla možnost se přesvědčit, jaká byla skvělá pedagožka, když jsem byla na konferenci pořádané v prostorách Soudního dvora Evropské unie v Lucemburku, kde v české kabině tlumočili dva její bývalí studenti a byli skvělí. Hned po návratu jsem jí je musela pochválit, že měli tu nejlepší „školu“ od ní.

Těch setkání a zážitků s Ivanou bylo nepochybně mnohem více, než mohu uvést v tomto krátkém příspěvku. Přesto ale věřím, že jsem snad z jiného pohledu připomněla nejen skvělou pedagožku, milou kolegyni, ale i vynikajícího člověka.

Eva Gorgolová

soudní překladatelka

doi: 10.14712/24646830.2023.44